

**METSÄALAN**  
ennakointiyksikkö



ITÄ-SUOMEN  
YLIOPISTO

# Rakennusmateriaalien ympäristökilpailukyky – pärjääkö puu?

Metsäalan tulevaisuusseminaari  
17.2.2010, Helsinki



Pohjois-Karjalan  
MAAKUNTALIITTO  
Regional Council of North Karelia

Vipuvoimaa  
EU:lta  
2007-2013

 Joensuun  
Tiedepuisto



Euroopan unioni  
Euroopan sosiaalirahasto

 mmm.fi



## Ohjelma

- 12.00 **Seminaarin sisältö ja tavoite**  
Seminaarin puheenjohtaja Anssi Niskanen, Metsäalan ennakointiyksikkö, Itä-Suomen yliopisto
- Seminaarin avaus: Onko puun ympäristösuorituskyvyllä merkitystä?**  
Päällikkö (puurakentaminen ja puutaloteollisuus) Mikko Viljakainen, Metsäteollisuus ry
- 12.20 **Mitä tiedämme puun ympäristösuorituskyvystä rakentamisessa?**  
Erikoistutkija Kim Pingoud, VTT
- 13.00 **Kertopuisen pienkerrostalon kilpailukyvyn tekijät**  
Kehitys- ja suunnittelupäällikkö (rakentamisen ratkaisut) Jaakko Länsiluoto, Metsäliiton puutuoteteollisuus
- 13.30 **Muuttaako ilmastonmuutos kulutustottumuksia?**  
Tutkimusjohtaja Päivi Timonen, Kuluttajatutkimuskeskus
- 14.00 Kahvia tai teetä
- 14.30 **Työpaja: Mitä tulisi tehdä, jotta ympäristösuorituskyky toisi puulle kilpailu-etua rakentamisessa?**  
**Seminaarin alustajien palaute työpajaideoista:** ovatko ehdotetut toimenpiteet vaikuttavia ja toteutettavia?
- 16.15 **Seminaari päättyy**

## Ohjelma jatkuu tauon jälkeen:

14.30 **Työpaja: Mitä tulisi tehdä, jotta ympäristösuorituskyky toisi puulle kilpailuetua rakentamisessa?**

**Seminaarin alustajien palaute työpajaideoista:** ovatko ehdotetut toimenpiteet vaikuttavia ja toteutettavia?

Istumajärjestys muuttuu. Katso kansioista mihin ryhmään kuulut ja etsi tauon jälkeen uusi istumapaikka.

Voit jättää tavarasi tuolille jos niissä on nimesi.

Kahvileipä on laktoositonta. Erityisruokavaliota noudattavien kahvileivät löytyvät eri vadeilta.

## Mitä tulisi tehdä, jotta ympäristösuorituskyky toisi puulle kilpailuetua rakentamisessa?

### Kysymys 1:

**Mitä puun käyttöä edistävien toimijoiden tulisi tehdä, jotta puulle olisi enemmän kysyntää rakentamisessa?**

Puheenjohtaja

Aikaa 20 min

”Puunjalostus luetaan vihreään teollisuuteen”  
(HS 11.1.2010)

Ryhmät 1 ja 9: Keitä ovat lobbarit, mitä heidän tulisi tehdä?

Ryhmät 2 ja 8: Keitä ovat kehittäjät, mitä heidän tulisi tehdä?

Ryhmät 3 ja 7: Keitä ovat tutkijat, mitä heidän tulisi tehdä?

Ryhmät 4 ja 6: Keitä ovat yrittäjät, mitä heidän tulisi tehdä?

Ryhmä 5: Keitä ovat lainsäätäjät, mitä heidän tulisi tehdä?

HS 11.1.2010

## Puunjalostus lasketaan mukaan vihreään teollisuuteen

**M**aassamme on noin 65 miljardia puuta, jos otamme lukuun joulukuusta suuremmat puutavartiset vihreät kasvot. Puuta on kymmenisen kappaletta Suomessa metsiä maailman jokaiselle ihmiselle. Metsät ovat meille niin arkkia, ettemme huomaa niiden suurta arvoa.

Litsa Rohweder (HS Mielipide 6.1.) korostaa vihreän teollisuuden merkitystä, Esko Niemen (HS Mielipide 6.1.) mielestä liikaakin. Kumpikaan ei aikeeseen maininnut puunjalostusta, joka myös on vihreää teollisuutta.

Puu on monikäyttöistä, jos sitä vertaa öljyyn tai kivihiiileen, urasta puhumattakaan. Puusta voi valmistaa rakennuksen ja siitä saa huonekaluja, paperia tai juonapakkauksia. Paperi voi päätyä kukkalähetyksen sääreeksi tai rakkausrunon alustaksi.

Ollis kiinnostavaa kysyä eri ihmisryhmiltä, mikä on heille tärkeintä ja tarpeellista, mitä puusta on valmistettu. Arvoisa lukiija, jos kuulut suurin ikäloukkin, mistä luopuisit kaikkein viimeiseksi? Pääseekö Helsingin Sanomat

pistesijoille? Menevätkö edelle vessapaperi, saunanlauteet tai perheasunnat?

Luonnonvarat jaetaan yleensä kahteen ryhmään, uusiutaviin ja uusiutumattomiin. Kun uusiutumattomat energiavarat hupenevat ja ovat pelottisasti häiriöherkkiä, energiahuoltoa pyritään siirtämään uusiutuvalle pohjalle.

Puun polttaminen ei kohtaa ilmaston lämpenemisen aiheuttamia ilmiä, vaikka korjaamme, jalostamme ja käytämme puuta, emme vähennä tulevien sukupolvien luonnonvaroja.

Alueilla, missä puunjalostusteollisuutta on paljon, puunvarat yllärtään eivät hupene vaan karkuivat. Puuvarat karkuivat Suomessa, Ruotsissa ja muissakin EU-maissa, samoin Yhdysvaltoissa ja Kiinassa.

Luonnonvarat voidaan jakaa

**"Paperi voi päätyä kukkalähetyksen sääreeksi tai rakkausrunon alustaksi."**

kolmeen ryhmään, hupeneviin, uusiutaviin ja karkuviin. Hupenevia ovat öljy, maakaasu ja kivihiihi, uusiutuvia tuuli- ja aurinkovoima, ja karkuviin luonnonvaroihin voimme lukea ainakin puun.

Tuulivoima vain uusiutuu, mutta puusto sekä uusiutuu että karkuu, jos metsiä hoidetaan ja suojellaan oikein.

Vältaosa Suomen ja maailman uusiutuvasta energiasta saadaan puusta. Lämpö ja sähkö ovat kuitenkin vain sivutuotteita, ja varsinkin lämmöntuotanto estää puun yksinkertaisinta ja alkeellista kierrätystä.

Jokainen Suomen mies osaa tehdä polttopuuta ja lämmitää niillä saunan. Teollisuus ei voi perustua sellaiseen, minkä kaikki osaavat. Siksi on tärkeää, että tutkimme Suomessa metsiä ja ympäristönsuojelua, kehitämme alaa tulevaisuuden muuttuviin tarpeisiin ja teemme puunjalostuksesta vihreän teollisuuden johtotahden.

**Pekka Kauppi**  
professori  
ympäristötieteiden laitos  
Helsingin yliopisto

**Mitä tulisi tehdä, jotta ympäristösuorituskyky toisi puulle kilpailuetua rakentamisessa?**

Aikaa 15 min

**Kysymys 2:**

**Miten puutuotteiden valmistajat saadaan huomioimaan ja ymmärtämään kuluttajien tarpeet?**

Kysymys on sama kaikille ryhmille.

## Ari Hakala, Eastwood 6.2.2010:

”Eihän kuluttaja tai asiakas tyhmä ole. Senpä vuoksi olisi mielestäni aivan erityisen tärkeää, että puusta rakentajat esittäisivät niitä ominaisuuksia puurakennuksista, joista asiakas on halukas maksamaan. Ne ovat hyvin pitkälle mielikuvia. Sama näkyy autojen markkinoinnissa. Niitä myydään sen avulla, mikä auto saastuttaa vähiten.

Miten olisi jos esitettäisiin vastaavasti CO2 päästöjä/puurakennus-neliömetri tai per puurakennuskuutio, eikä puhuttaisi mitään isoilla otsikoilla puurakentamisesta vaan pienten päästöjen jälkeen näkyisi sen firman nimi ja puhelinnumerot, joka lupaa hyvin vähän päästöjä per neliömetri tai per kuutio.”

**Mitä tulisi tehdä, jotta ympäristösuorituskyky toisi puulle kilpailuetua rakentamisessa?**

Aikaa 15 min

**Kysymys 3:**

**Mitä tutkimustietoa tarvitaan ja missä muodossa puun käytön edistämiseksi? Mikä tieto on tärkeintä?**

Kysymys on sama kaikille ryhmille.

**Mitä tutkimustietoa  
tarvitaan?**

**Missä muodossa?**



## Puutuoteteollisuuden visio 2020:

*Tuotannon arvonsa kaksinkertaistanut suomalainen puutuoteteollisuusklusteri on kytkeytynyt loppukäyttöaloihin ja toimii kannattavasti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.*